

Grigory og Natalia på Emmaus Europas regionalforsamling i Iași, Rumænien, 23. – 27. oktober 2023, jf. PK158-18-24.pdf (gtu.dk) – på plakaten står ”for at handle mod elendigheden og dens årsager”
(foto: Emmaus Oselya)

Emmaus Oselya: To års krig, to års modstand

- af Emmaus Europa
- oversat af Tina Jonstrup Larsen fra Emmaüs Oselya : deux ans de guerre, deux ans de résistance ! - Emmaüs Europe (emmaus-europe.org)
- fodnote af Jørgen Olsen.

Ruslands invasion af Ukraine i fuld skala begyndte den 24. februar 2022. De sidste to år har Emmaus Oselya-samfundet hver dag fortsat modstået i Lviv med sine våben: solidaritet, gensidig hjælp og betingelsesløs modtagelse af sårbare mennesker; ideer og initiativer til altid at hjælpe de mest lidende. Vi talte med Natalia Sanotska, direktør for Oselya¹, og Grigory Semenchuk, national delegeret fra Ukraine i Emmaus Europas repræsentantskab. Det handler om indenrigspolitik, den lokale kontekst i Lviv og dagligdagen for en Emmaus-gruppe i et land i krig.

Kan I give os en opdatering på den politiske situation og mobiliseringen?

Grigory: Præsident- og parlamentsvalget, der skulle have fundet sted i 2024, blev udsat på ubestemt tid på grund af krigen (5-årige perioder, sidste valg i 2019).

Ukrainere, der bor i de besatte områder, ville ikke være i stand til at stemme, føre kampagne og man ville ikke kunne garantere vælgernes sikkerhed. Desuden tillader forfatningen ikke, at der afholdes valg, når landet er i krig. En ny mobiliseringslov er under udarbejdelse i parlamentet. Som det er blevet diskuteret i to måneder, vil det hovedsageligt tjene til bedre at definere betingelserne for mobilisering for at erstatte folk ved fronten: varighed, berørte personer osv.

Natalia: Selvom der er færre frivillige til at tage til fronten, forstår langt de fleste, at det er nødvendigt for ikke at blive besat.

Hvordan er situationen i Lviv? Har profilen på de mennesker, som Oselya byder velkomne, ændret sig siden konfliktens start?

Grigory: Situationen har generelt stabiliseret sig. Nogle mennesker fortsætter med at ankomme til Lviv på flugt fra kampene; men denne tilstrømning er betydeligt mindre end i 2022. Ofrene foretrækker at søge tilflugt tæt på deres hjem, mod Kharkiv, Dnepropetrovsk.

Natalia: Men byer som Kyiv, Lviv og den vestlige del af Ukraine er ikke skånet for bombningerne. Situationen er stadig meget kompliceret. I midten af januar blev Kharkiv f.eks. bombet hver dag: dette tvang folk til at flygte mod vest.

¹ Oselya betyder hjem på ukrainsk.

Grigory: I starten af krigen blev der indrettet en masse nødherberger for at kunne rumme alle. Hurtigt blev disse midlertidige krisecentre lukket, hvilket tvang folk til at finde en bolig og vende tilbage til arbejdet, hvis det var muligt.

Natalia: Dette har skabt en masse spændinger på lejemarkedet, og huslejerne er steget enormt. En ny status som "arbejdende fattig" er ved at opstå: folk med meget lav indkomst, som ikke længere kan betale husleje og regninger. Krigen har gjort en hel del af samfundet mere usikkert. Mange fordrevne mennesker sover nu i skure, uden elektricitet eller vand rundt om i Lviv og omegn ... Disse mennesker bydes derfor også velkomne på vores nye sociale center og får uddelt mad sammen med hjemløse og internt fordrevne.

Oselya og andre civilsamfundsorganisationer erstatter arbejdet i statslige sociale institutioner og forsøger at finde løsninger, hvor staten primært fokuserer på krigsindsatsen.

Vi taler meget om mental sundhed lige nu. Hvordan bliver der taget hånd om det, når konfliktens traumer påvirker hele befolkningen?

Natalia: I Oselya-samfundet har vi ansat en psykolog, som forholder sig til de mennesker, der måtte have behov. Malteserordenen, som vi arbejder sammen med, dækker også lønninger til en psykolog og en socialrådgiver, der stiller sig til rådighed en gang om ugen for de mennesker, der kommer på socialcentret.

Grigory: For alle er den nuværende situation meget kompliceret: stress, fysisk og mental træthed, forkortede nætter ... Der findes nogle statsudviklede mentale sundhedsprogrammer, men de psykiatriske klinikker er overfyldte, og de mest sårbare mennesker er udelukket. Selv medicin kan være svært at finde.

Natalia: Vi er også i konstant kontakt med de af vores kammerater, der er taget til fronten. Når de er på orlov, vender de tilbage til Oselya-samfundet. Denne tilbagevenden repræsenterer en reel udfordring, fordi de kommer tilbage med deres traumer, hvilket kan føre til aggressiv adfærd, alkoholisme osv. Hvordan kan vi støtte dem, arbejde med dem, føle, at vi stadig kan hjælpe dem? Vi er deres familie, vi forstår, hvad de går igennem. Men vi har vores egne regler, og

vi kan ikke risikere balancen i samfundet. Det arbejder vi på for tiden.

Oselya udvikler nye projekter takket være støtte fra Emmaus Europe og midler rejst af Emmaus-grupper i Emmaus Europas Ukraine-fond. Kan I fortælle os mere om det?

Natalia: Vi forsøger at leve, som vi gjorde før invasionen: Vi arbejder, vi organiserer solidaritet... Men krigen har haft en enorm indflydelse på livet i vores samfund. Det nye sociale center, der blev bygget på fem måneder takket være Ukraine-fonden, er så nødvendigt i øjeblikket. Det opfylder de mest presserende behov (hygiejne, suppekøkken, uddeling af varmt tøj osv.), men også behovet for sociale bånd, kultur eller selvværd, hvilket er lige så vigtigt. For eksempel tilbyder vi frisørservice, men også filmvisninger for at imødekomme behovet for kultur.

Vi har også renoveret vores lokaler for at skaffe mere beboelse, takket være støtten fra Fondation Abbé Pierre og Ukraine-fonden – vi kan nu have 30 boende mod 15 før krigen. Vi kan allerede se, hvor nødvendigt dette arbejde er: Beboerne er bedre i stand til at klare krigens stress, har allerede mere privatliv... De lever bedre!

Hvad er de største udfordringer forude for Oselya?

Natalia: Vi talte om den betydelige stigning i ejendoms- og jordpriser. Det havde også indflydelse på vores butik: ejeren ønskede at fordoble lejeprisen, så vi måtte flytte. Dette førte til en masse stress og en lang søgning for endelig at finde en mindre, dyrere, men mere overkommelig butik for os. Vi er tilfredse, fordi det ligger i det historiske centrum af Lviv-forstaden Vinniky, og vi ser nye kunder ankomme, mens de gamle bevares. Det er ok. Men det tvinger os til at sælge ud af vores møbler, fordi vi ikke længere har plads nok.

I 2024 ønsker vi at udvikle et nyt projekt og renovere et forladt hus ved siden af det nye sociale center for at omdanne det til en "social restaurant", et sted, hvor alle skal kunne komme for at spise og møde andre mennesker. Dette projekt er stadig i sin spæde start, men alt bevæger sig meget hurtigt!